

Ю.Ю. Мороз, д.е.н., проф.
А.А. Гавриш, аспірант

Державний університет «Житомирська політехніка»

Економічний вимір військової допомоги США: безпекові пакети та їх вплив на обороноздатність і фінансову стійкість України

У статті досліджується економічний вимір військової допомоги США, спрямованої на підтримку обороноздатності України та стабілізацію її фінансової системи в умовах тривалої військової агресії. Особлива увага приділяється аналізу безпекових пакетів США як інструменту не лише військової, але й економічної підтримки, що включає постачання озброєння, технічну підтримку для Збройних сил України та фінансове забезпечення оборонного бюджету. У дослідженні проаналізовано структуру цих пакетів, їхню роль у зміцненні оборонного потенціалу України, а також економічні наслідки їх отримання. Безпекові пакети не тільки підвищують оборонний потенціал держави, але й демонструють підтримку заходу в забезпеченні територіальної цілісності та суверенітету України. У статті проаналізовано структуру цих пакетів та визначено їх роль у зміцненні обороноздатності України, їх вплив на українську військову спроможність та довгострокові стратегічні наслідки для регіональної безпеки. Протягом 2014–2024 років військова підтримка США значно зросла, охоплюючи широкий спектр озброєння, навчань та матеріально-технічного забезпечення, що суттєво зміцнило обороноздатність України. Аналіз даних про безпекові пакети в межах програм PDA та USAI свідчить про їхню критичну важливість у зміцненні оборонного потенціалу країни. Сукупно ці програми враховували поставки сучасного озброєння, таких як системи HIMARS, Patriot, Javelin, а також забезпечення критично необхідних матеріалів і фінансової підтримки. У межах USAI акцент був зроблений на довгострокову підтримку: закупівлю нового озброєння, фінансування модернізації військової інфраструктури та навчання персоналу. У 2024 році за цією програмою було надано рекордний обсяг допомоги. Довгостроковими наслідками цієї підтримки є зміцнення міжнародної безпеки, розвиток оборонної промисловості та стабілізацію української економіки.

Ключові слова: військова допомога; економічний вплив; безпекові пакети; обороноздатність; бюджетні видатки; фінансова підтримка; президентське повноваження на вилучення; Ініціатива сприяння безпеці України.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими практичними завданнями. Міжнародна допомога є важливим фактором у забезпеченні суверенітету та територіальної цілісності України, що з 2014 року щоденно протистоїть масштабній військовій російській агресії. У тривалих умовах війни Україна значною мірою покладається не лише на власні ресурси, а й на регулярну підтримку з боку світової спільноти. Це стосується не тільки військової підтримки, але й фінансової, гуманітарної та політичної допомоги, яка забезпечує стійкість державних інститутів, підтримує економіку і сприяє відновленню зруйнованої інфраструктури. Особливу допомогу і підтримку з перших днів військового вторгнення надають Сполучені Штати Америки. Саме їх підтримка стала одним із ключових факторів зміцнення обороноздатності української держави та стримування ворогів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням питань щодо військової допомоги США та її впливу на зміцнення обороноздатності України займалися такі експерти, як Валерій Чалій – Голова правління Українського кризового медіа-центру, Посол України в США (2015–2019 роки) і Тарас Жовтенко – безпековий аналітик Фонду «Демократичні Ініціативи імені Ілька Кучеріва». Автори Ольга Івасечко та Павло Лопушанський у своїй статті досліджували військову допомогу США у протидії збройній агресії росії [12]. Коментарі та статті журналістів з цієї тематики можна оглядати на сторінках «Української правди», «Укрінформ», «Про Букви», «Ukrainian Military Pages», «Європейська правда», «Голос Америки» тощо. Проте основна інформація щодо вказаного питання розміщена на офіційному сайті Міністерства оборони США [2].

Постановка завдання. Метою наукової статті є дослідження структури безпекових пакетів США в межах PDA та USAI, аналіз їх економічного впливу на українську економіку та визначення їх ролі в зміцненні обороноздатності України в умовах війни.

Викладення основного матеріалу. З 2014 року, після початку збройного конфлікту на сході України та анексії Криму, США суттєво збільшили свою військову підтримку, надаючи пакети безпеки, які містять як озброєння, так і матеріально-технічне забезпечення, тренування військових кадрів та розвідувальні дані. Безпекові пакети США – це не просто військова допомога, це потужний економічний стимул для України. Вони дозволяють не тільки захищати країну, але й підтримувати економіку, стимулювати розвиток

оборонної промисловості та зміцнювати міжнародні позиції. Українська економіка самостійно не справляється з викликами війни. І хоч з 2022 року оборонний бюджет України стрімко зростає з року в рік – цього недостатньо ні для забезпечення армії, ні для озброєння та технічного забезпечення і тим паче для модернізації оборонно-промислового комплексу. Динаміку видатків України, спрямованих на оборонний бюджет, можна переглянути в таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка бюджетних видатків на оборону України (2022–2025 роки)

Рік	Видатки (млрд грн)	% видатків на оборону до ВВП
2022	323	6 %
2023	1141	18,2 %
2024	1692	21,6 %
2025	2220	26,3 %
Всього	5376	–

Джерело: [1]

Згідно з даними таблиці 1 «Динаміка бюджетних видатків на оборону України» можна зробити висновок, що сума видатків, призначених для оборони України, щороку зростає. Та й розмір має колосальну суму як для України – 5,376 трлн грн. Якщо перевести цю величину в дол. США за курсом 1 USD = 42,1 UAH, то сума складе 127,695 млн дол. США за 4 роки повномасштабної війни. Однак ці цифри це лише заплановані видатки з Державного бюджету України, фактична потреба в оборонних видатках сягає значно більших сум. Лише в 2022 році замість прогнозованих 323 млрд грн фактично було витрачено 1,5366 трлн грн, тобто на 1 трлн 213,6 млрд грн більше за прогнозований показник. У 2023 році на оборону було спрямовано 43,4 % всіх видатків, при цьому дефіцит бюджету прогнозували більше ніж 20 % ВВП. У 2024 році на національну безпеку та оборону заклали половину всіх витрат, проте дефіцит бюджету очікується на рівні 614,5 млрд грн. 2025 рік не стане виключенням – плановий дефіцит уже розцінюється в розмірі 19,4 % від ВВП [1]. Але ж звідки Україні брати гроші для стримування ворога та забезпечення всім необхідним армії? Одним із рішень стають безпекові пакети допомоги США. Ця допомога є важливим елементом у стратегії протистояння агресії і сприяє адаптації Збройних сил України до сучасних стандартів ведення бойових дій. Однак, перед тим як визначити ефективність отриманої фінансової та безпекової допомоги у зміцненні обороноздатності України, доцільно розглянути хронологію надання Америкою безпекових пакетів підтримки.

З 2014 року до 24 лютого 2022 року Сполучені Штати виділили на підтримку України 2,6 мільярда доларів. З початку повномасштабного вторгнення росії 24 лютого 2022 року США додатково виділили понад 67,9 мільярдів доларів і ця підтримка продовжується. Загалом станом на січень 2025 року американський уряд виділив понад 36,7 мільярдів доларів США – допомога в межах PDA, а також 31,2 мільярдів доларів США було виділено за ініціативи сприяння безпеці України (USAI) [2; 3].

Дослідження доцільно розпочати з визначення сутності PDA. Presidential Drawdown Authority (PDA – президентське повноваження на вилучення / скорочення засобів із запасів) – це механізм передачі озброєння з резервів Міністерства оборони США, оціненого за залишковою вартістю, що безпосередньо надходить із запасів США [4]. Такий інструмент фінансової підтримки Україна почала отримувати від Сполучених Штатів одразу після початку повномасштабного вторгнення росії. 25 лютого 2022 року адміністрація Байдена затвердила пакет військової допомоги на суму 350 мільйонів доларів із резервів Міністерства оборони США. Уже 12 березня було схвалено новий пакет допомоги у сфері безпеки на наступні 200 мільйонів доларів, який був спрямований на підтримку оборони України та включав засоби протидії бронетехніці та загрозам із повітря. Через чотири дні, завдяки додатковим повноваженням, наданим Байденом у доповненні до закону про Україну на 2022 фінансовий рік, Міністерство оборони США вп'яте виділило допомогу у розмірі 800 мільйонів доларів у сфері безпеки США на користь України. Шосте президентське повноваження на вилучення запасів з резервів Міністерства оборони США на суму 100 мільйонів доларів було виділено для задоволення термінової потреби України в додаткових системах протитанкової броні Javelin. А сьоме стягнення з резервів Міністерства оборони США було спрямовано через 8 днів від попереднього і в цей пакет надійшла допомога вартістю 800 млн доларів [2].

Лише за кінець лютого і березень 2022 року Україні було надано 6 пакетів фінансової допомоги, починаючи з другого дня війни. Вчетверте лише за квітень 2022 року було додатково виділено 800 мільйонів доларів, призначених для задоволення критичних потреб України в боротьбі з відновленим наступом росіян на сході України. Цей дозвіл став восьмим вилученням обладнання із запасів Міністерства оборони США, що підтверджує зобов'язання США надати понад 4 мільярди доларів допомоги Україні з питань безпеки з початку правління адміністрації Байдена.

6 травня 2022 року надано 9 пакет безпекової допомоги на суму 150 млн доларів, а вже 9 травня Конгрес ухвалив Акт про ленд-ліз про захист демократії в Україні від 2022 року, що став важливим

інструментом допомоги Україні, за яким українському урядові постачатимуться матеріальні засоби в спосіб, подібний до ленд-лізу під час Другої світової війни. Однак з проекту оборонного бюджету США на 2025 рік, що становить 895 мільярдів доларів, було вилучено механізм ленд лізу, що дозволяв Україні отримувати зброю швидше. Посольство України працює над збереженням цього механізму в межах окремого законопроекту «Stand with Ukraine Act».

Унікальним і надважливим для України стало одинадцять президентське повноваження на вилучення засобів із запасів Міністерства оборони США, яким передбачалося виділення перших високомобільних артилерійських ракетних систем HIMARS, що сприяли неабиякому захисту українських міст від ворожих ракет. Що стосується 12 пакета допомоги, то він унікальний наявністю фінансової складової. Окрім озброєння вартістю в 650 млн дол. США, Україна отримала фінансову допомогу в розмірі 350 млн американських доларів [2]. Детальна інформація щодо розмірів і складу безпекових пакетів відображена в таблиці 2 (структура допомоги не містить інформації щодо артилерійських снарядів, патронів до стрілецької зброї, польового обладнання і запчастин, оскільки вони наявні майже в кожному пакеті безпекової допомоги).

Таблиця 2

Структура безпекових пакетів допомоги США

№ з/п	Дата підписання	Обсяги допомоги (млн дол.)	Структура допомоги
1	2	3	4
1	25.02.2022	350	Протитанкова, стрілецька зброя, боєприпаси, бронезилети, супутнє обладнання
2	26.02.2022–11.03.2022	1200	
3			
4			
5	12.03.2022	200	Оборонна, бронетанкова, авіаційна допомога, польове обладнання та запчастини
6	16.03.2022	800	Оборонна, бронетанкова, авіаційна допомога, польове обладнання та запчастини
7	13.04.2022	800	155-мм гаубиці; контрартилерійські радары AN/TPQ-36; радары повітряного спостереження AN/MPQ-64 Sentinel; Switchblade; Javelin, M113; броньовані машини; вертольоти Mi-17; безпілотні кораблі берегової оборони; хімічне, біологічне, радіологічне, ядерне захисне обладнання; медичне обладнання; комплекти бронезилетів і шоломів; оптичні і лазерні далекоміри; C-4 вибухівка та підривне обладнання для розмінування перешкод; протипіхотні боєприпаси M18A1 Claymore
8	21.04.2022	800	155-мм гаубиці; тактичні машини; Phoenix Ghost
9	06.05.2022	150	Протиартилерійські радары AN/TPQ-36; обладнання радіоелектронних перешкод
10	19.05.2022	100	Тактичні машини для буксирування гаубиць; протиартилерійські радары AN/TPQ-36
11	01.06.2022	700	HIMARS; протиартилерійські РЛС; радары повітряного спостереження; Javelin, командні пускові установки; протитанкова зброя; вертольоти Mi-17; тактичні автомобілі; запчастини та обладнання
12	15.06.2022	1000	Додаткові боєприпаси для HIMARS, NASAMS; Javelin; протитанкові систем AT4; БМП; Claymore; вибухові речовини C-4, підривні боєприпаси та обладнання для підриву; медичне приладдя
13	23.06.2022	450	Артилерійські ракетні системи; тактичні машини для буксирування артилерії; гранатомети; кулемети; катери
14	01.07.2022	820	Боєприпаси для HIMARS; NASAMS; контрартилерійські радары
15	08.07.2022	400	HIMARS та боєприпаси; тактичні машини; підривні боєприпаси; контрбатареїнні системи; запчастини
16	22.07.2022	270	HIMARS та боєприпаси; командно-штабні машини; протитанкове озброєння
17	01.08.2022	550	Артилерійські боєприпаси та боєприпаси для HIMARS
18	08.08.2022	1000	Додаткові боєприпаси для HIMARS, NASAMS, Claymore; Javelin; AT4; БМП; вибухові речовини C-4, підривні боєприпаси; медичне приладдя
19	19.08.2022	775	Боєприпаси для HIMARS; Scan Eagle; MaxxPro; протирадіаційні ракети; HMMWV; ракети TOW; Javelin; обладнання та системи для розмінування; підривні боєприпаси; тактичні захищені системи зв'язку; прилади нічного бачення, тепловізійні системи, оптика, лазерні далекоміри

Продовження табл. 2

1	2	3	4
20	08.09.2022	675	HIMARS, боєприпаси; ракети HARM, Humvee, броньовані санітарні машини, протитанкові системи, стрілецька зброя
21	15.09.2022	600	Боєприпаси для HIMARS; протиартилерійські радары; вантажівки, причеи; протипіхотні боєприпаси Claymore; підривні боєприпаси та обладнання; прилади нічного бачення, спорядження для холодної погоди
22	04.10.2022	625	HIMARS і відповідні боєприпаси; MaxxPro; патрони до стрілецької зброї; обладнання для встановлення перешкод; протипіхотні боєприпаси Claymore
23	14.10.2022	725	Боєприпаси для HIMARS; протитанкова зброя; HARMs; HMMWV; медичне приладдя
24	28.10.2022	275	Боєприпаси для HIMARS; протитанкові системи; HMMWV; антени супутникового зв'язку
25	10.11.2022	400	Боєприпаси для NASAMS; кулемети для протидії БПЛА (150); боєприпаси для HIMARS; HARMs; HMMWV; легкі тактичні автомобілі; генератори; запчастини
26	23.11.2022	400	Боєприпаси для NASAMS; кулемети для протидії БПЛА; боєприпаси для HIMARS; HARMs; HMMWV; легкі тактичні автомобілі; генератори; запчастини
27	09.12.2022	275	Боєприпаси для HIMARS; артилерійських снаряди калібру 155 мм (80 тис.); обладнання БПЛА; HMMWV, машини швидкої допомоги та медичне обладнання; генератори (150); польове обладнання
28	21.12.2022	1000	ППО Patriot і боєприпаси; боєприпаси для HIMARS; MRAP; HMMWV; броньовані легкові вантажівки; HARMs; гранатомети; протипіхотні боєприпаси Claymore; підривні боєприпаси та обладнання; прилади нічного бачення та оптика; тактичні захищені системи зв'язку; бронезилети та інше польове спорядження
29	06.01.2023	3075	Засоби протиповітряної оборони, батареї ППО Patriot
30	19.01.2023	2500	
31	03.02.2023	425	
32	20.02.2024	460	Боєприпаси для HIMARS і гаубиць, Javelin, протитанкові системи, радары повітряного спостереження
33	03.03.2023	400	Додаткові боєприпаси для високомобільних артилерійських ракетних систем; броньовані мости; підривні боєприпаси та обладнання для прибирання перешкод
34	20.03.2023	350	Боєприпаси для HIMARS; HARMs; 81-мм і 60-мм мінометні системи та міномети; комплекси протитанкової зброї AT-4; гранатомети, підривні боєприпаси та обладнання для прибирання перешкод та розмінування; важкі паливні танкери; тепловізійні системи, оптика та лазерні далекоміри; річкові патрульні катери; тестове та діагностичне обладнання для обслуговування та ремонту транспортних засобів; запчастини
35	04.04.2023	500	Боєприпаси для HIMARS, ракети-перехоплювачі протиповітряної оборони та артилерійські снаряди, протитанкові системи, транспортні засоби важкої техніки та технічне обслуговування
36	19.04.2023	325	Додаткові набори боєприпасів для наданих США HIMARS, артилерійські снаряди; протитанкові засоби
37	03.05.2023	300	Боєприпаси для HIMARS, додаткові гаубиці, артилерійські та мінометні снаряди та засоби протитанкової бронетанкової техніки
38	09.05.2023	1200	Засоби протиповітряної оборони; забезпечення потреб артилерійських боєприпасів
39	31.05.2023	300	Додаткові системи ППО та боєприпаси; обладнання для інтеграції західних пускових установок, ракет і радарів із системами протиповітряної оборони України; боєприпаси для боротьби з безпілотними літальними системами; послуги комерційних супутникових зображень; підтримка діяльності з навчання, технічного обслуговування та підтримки
40	13.06.2023	325	Боєприпаси для NASAMS; Stinger; боєприпаси для HIMARS; Bradley; Stryker; Javelin; ракети TOW; протитанкові системи AT-4; підривні боєприпаси для прибирання перешкод; засоби підтримки тактичного захищеного зв'язку
41	27.06.2023	500	Бойові машини піхоти Bradley і броньовані машини Stryker

1	2	3	4
42	07.07.2023	500	Боєприпаси для ЗПК Patriot; ракети ППО AIM-7; Stinger; боєприпаси для HIMARS; Bradley; Stryker; обладнання для розмінування; ракети TOW; Javelin; Penguin; тактичні автомобілі для підйому техніки; автомобілі для буксирування та перевезення техніки; підривні боєприпаси та системи для прибирання перешкод
43	25.07.2023	400	Боєприпаси для Patriot і NASAMS, HIMARS; Stinger; Stryker (32); ракети TOW; Javelin, Hornet; Hydra-70; тактичні аеронавігаційні системи; підривні боєприпаси для подолання перешкод; прилади нічного бачення та тепловізійні системи; запасні частини, навчальні боєприпаси
44	14.08.2023	200	Боєприпаси для ЗПК Patriot, HIMARS; обладнання та системи для розмінування; ракети TOW; Javelin; автомобілі для буксирування, водні причепи
45	29.08.2023	250	Ракети ППО AIM-9M; боєприпаси для HIMARS; ракети TOW; Javelin; ракети Hydra-70; HMMWV; підривні боєприпаси для прибирання перешкод; запчастини, технічне обслуговування
46	06.09.2023	175	Обладнання для ППО; боєприпаси для HIMARS; 120-мм боєприпаси зі збіденого урану для танків Abrams; ракети TOW; протитанкові системи Javelin і AT-4; тактичні аеронавігаційні системи; тактичні захищені системи зв'язку та допоміжне обладнання; підривні боєприпаси для прибирання перешкод; запчастини, технічне обслуговування
47	21.09.2023	325	Засоби протиповітряної оборони, артилерійські снаряди, протитанкова зброя та інше
48	11.10.2023	200	AIM-9M; c-UAS; боєприпаси для HIMARS; засоби радіоелектронної боротьби; ракети TOW; ПТРК AT-4; стрілецька зброя та патрони до неї; підривні боєприпаси; запасні частини, навчальні боєприпаси, технічне обслуговування
49	26.10.2023	150	Боєприпаси для NASAMS; ракети ППО AIM-9M; Stinger; боєприпаси для HIMARS; ракети TOW; Javelin; патрони до стрілецької зброї; прилади нічного бачення; підривні боєприпаси; спорядження для холодної погоди; запасні частини, технічне обслуговування
50	03.11.2023	125	Боєприпаси для ППО NASAMS і РСЗВ HIMARS; артилерійські снаряди; ПТРК; теплий одяг; безпілотники
51	20.11.2023	100	Stinger; HIMARS і додаткові боєприпаси; ракети TOW; Javelin і AT-4; патрони до стрілецької зброї; підривні боєприпаси; спорядження для холодної погоди; запчастини, технічне обслуговування
52	06.12.2023	175	Ракети ППО AIM-9M і AIM-7; боєприпаси для HIMARS; артилерійські снаряди калібру 155 мм і 105 мм; HARMs; ракети TOW; Javelin і AT-4; транспортні засоби для буксирування та транспортування обладнання; підривні боєприпаси; обладнання для захисту критичної національної інфраструктури; запчастини, технічне обслуговування
53	12.12.2023	200	Ракети ППО AIM-9M; компоненти системи ППО; боєприпаси для HIMARS; HARMs; ракети TOW; Javelin і AT-4; патрони до стрілецької зброї; підривні боєприпаси; обладнання для захисту критичної національної інфраструктури; запчастини, генератори, ремонтне та інше допоміжне обладнання
54	27.12.2023	250	Боєприпаси для NASAMS, HIMARS; Stinger; компоненти системи ППО; ракети TOW; протитанкові системи Javelin і AT-4; патрони до стрілецької зброї; підривні боєприпаси; запчастини, медичне обладнання, технічне обслуговування
55	12.03.2024	300	Stinger; боєприпаси для HIMARS; протитанкові системи AT-4; додаткові набой до стрілецької зброї; підривні боєприпаси для прибирання перешкод; запчастини, технічне обслуговування
56	24.04.2024	1000	Ракети ППО RIM-7 і AIM-9M; Stinger; стрілецька зброя та додаткові боєприпаси до стрілецької зброї; боєприпаси для HIMARS; Bradley; MRAP; HMMWV; транспортні засоби матеріально-технічного забезпечення; тактичні автомобілі для буксирування та транспортування техніки; ракети TOW; Javelin і AT-4; високоточні авіаційні боєприпаси; аеродромно-допоміжне обладнання; протиброньові міни; протипіхотні боєприпаси Claymore; підривні боєприпаси для прибирання перешкод; прилади нічного бачення; запасні частини, навчальні боєприпаси, технічне обслуговування

Продовження табл. 2

1	2	3	4
57	10.05.2024	400	Боєприпаси для ЗПК Patriot, NASAMS, HIMARS; Stinger; Bradley; бронетранспортери M113; MRAP; причеи для перевезення важкої техніки; ракети TOW; Javelin і AT-4; високоточні авіаційні боєприпаси; HARMs; стрілецька зброя та патрони, гранати; підривні боєприпаси та обладнання; прибережні та річкові патрульні катери; хімічне, біологічне, радіологічне, ядерне захисне обладнання; запасні частини, навчальні боєприпаси, технічне обслуговування
58	24.05.2024	275	Боєприпаси для HIMARS; ракети TOW; Javelin і AT-4; високоточні авіаційні боєприпаси; підривні боєприпаси; протиброньові міни; тактичні машини для відновлення техніки; шоломи, бронежилети та засоби хімічного, біологічного, радіологічного та ядерного захисту; запчастини, технічне обслуговування
59	07.06.2024	225	Ракети для ЗПК HAWK; Stinger; боєприпаси для HIMARS; бронетранспортери M113; причеи для перевезення важкої техніки; прибережні та річкові патрульні катери; ракети TOW; Javelin і AT-4; боєприпаси до стрілецької зброї та гранати; підривні боєприпаси; прилади нічного бачення; запчастини, технічне обслуговування та інше допоміжне обладнання
60	03.07.2024	150	Ракети для ЗПК HAWK; боєприпаси для HIMARS; ракети TOW; Javelin і AT-4; боєприпаси до стрілецької зброї та гранати; підривне обладнання та боєприпаси; тактичні автомобілі для буксирування та транспортування техніки; тактичні аеронавігаційні системи та обладнання забезпечення літаків; запасні частини, технічне обслуговування
61	11.07.2024	225	Батарея Патріот; боєприпаси для NASAMS, HIMARS; Stinger; ракети TOW; Javelin і AT-4; боєприпаси до стрілецької зброї; підривні боєприпаси; запасні частини, технічне обслуговування
62	29.07.2024	200	Боєприпаси для NASAMS, HIMARS; боєприпаси ППО; ракети ППО PIM-7; обладнання радіоелектронної боротьби; ракети TOW; протитанкові системи Javelin і AT-4; стрілецька зброя; вибухові речовини та обладнання та боєприпаси для підриву; захищені системи зв'язку; послуги комерційних супутникових зображень; запасні частини, технічне обслуговування та підтримка, а також інше допоміжне обладнання
63	09.08.2024	125	Stinger; ракети для HIMARS; багатофункціональні радіолокаційні станції; протитанкові ракетні комплекси ракети TOW; протитанкові ракетні комплекси Javelin; гранатомети AT-4; HMMWV; боєприпаси для стрілецької зброї; підривне обладнання та боєприпаси; обладнання для захисту критичної національної інфраструктури; запасні частини, допоміжне обладнання, послуги, навчання і транспортування
64	24.08.2024	125	Обладнання та боєприпаси для протидії безпілотним авіаційним системам (с-UAS); HIMARS; ракети TOW; FGM-148 Javelin і AT-4; багатофункціональні автомобілі HMMWV; боєприпаси до стрілецької зброї; медичне обладнання; підривне обладнання та боєприпаси; запчастини, допоміжне обладнання, послуги, навчання, транспорт
65	06.09.2024	250	Ракети RIM-7 і допомога для ППО; ракети Stinger; боєприпаси для Himars; ракети TOW; Javelin і AT-4; Bradley; бронетранспортери M113; MRAP; боєприпаси до стрілецької зброї та гранати; патрульні катери; морське навчальне обладнання; підривне обладнання та боєприпаси; запчастини, допоміжне обладнання, послуги, навчання, транспорт
66	26.09.2024	375	Авіаційні боєприпаси для винищувачів F-16; HIMARS; ракети TOW; Javelin і AT-4; 150 бронемашини M1117; бронемашини класу MRAP; легкі тактичні автомобілі; 9 броньованих мостоукладників; стрілецька зброя; 10 патрульних катерів; підривне обладнання та боєприпаси; запчастини, допоміжне обладнання, послуги, навчання, транспорт
67	16.10.2024	425	Додаткові боєприпаси для NASAMS; ракети RIM-7 для ЗПК; Stinger; боєприпаси для HIMARS; ПТРК з дротовим наведенням ракети TOW; Javelin і AT-4; HMMWV; стрілецька зброя та боєприпаси; гранати, термічні засоби та навчальне обладнання; підривне обладнання та боєприпаси; запчастини, допоміжне обладнання, послуги, навчання, транспорт

1	2	3	4
68	21.10.2024	400	Боєприпаси для HIMARS; ракети TOW; Javelin і AT-4; бронетранспортери M113; обладнання супутникового зв'язку; стрілецька зброя та боєприпаси; гранати та навчальне спорядження; підривне обладнання та боєприпаси; обладнання для захисту критичної національної інфраструктури; запчастини, допоміжне обладнання, послуги, навчання, транспорт
69	01.11.2024	425	Боєприпаси для NASAMS; Stinger; обладнання та боєприпаси для протидії безпілотним авіаційним системам (с-UAS); боєприпаси для HIMARS; ракети TOW; протитанкові системи Javelin і AT-4; Stryker; стрілецька зброя та боєприпаси; медичне обладнання; підривне обладнання та боєприпаси; запчастини, допоміжне обладнання, послуги, навчання, транспорт
70	20.11.2024	275	Боєприпаси для HIMARS; ракети TOW; Javelin і AT-4; стрілецька зброя та боєприпаси; підривне обладнання та боєприпаси; хімічне, біологічне, радіологічне, ядерне захисне обладнання; запчастини, допоміжне обладнання, послуги, навчання, транспорт
71	02.12.2024	725	Протиповітряна оборона, боєприпаси для ракетних систем, артилерія, протитанкова зброя
72	12.12.2024	500	Боєприпаси безпілотних авіаційних систем (с-UAS); боєприпаси для HIMARS; HARMs; безпілотні авіаційні системи; MRAP; HMMWV; тактичні автомобілі; хімічне, біологічне, радіологічне, ядерне захисне обладнання; Javelin і AT-4; ракети TOW; боєприпаси до стрілецької зброї; підривне обладнання та боєприпаси; запчастини, допоміжне обладнання, послуги, навчання, транспорт
73	30.12.2024	1250	Ракети для протиповітряної оборони; боєприпаси для реактивних систем і артилерії; протитанкова зброя

Джерело: [2; 4–11]

Станом на 1 січня 2025 року адміністрацією США було виділено 73 пакети безпекової допомоги Україні в розмірі 36,7 мільярдів доларів. Безпеківі пакети США відіграють ключову роль у зміцненні обороноздатності України. Вони надають країні сучасні військові технології, озброєння, фінансову підтримку та забезпечують професійне навчання українських військових.

Безпеківі пакети містять широкий спектр сучасного озброєння, зокрема, протитанкові системи (як-от Javelin), засоби протиповітряної оборони (Patriot, Stinger), боєприпаси, а також розвідувальні та ударні дрони. Систематичне надання критично важливих систем протиповітряної оборони, враховуючи Patriot, NASAMS та відповідні боєприпасів, а також регулярне постачання ракет Stinger та обладнання для боротьби з безпілотними літальними апаратами значно посилює здатність України захищати критично важливі об'єкти інфраструктури та цивільні райони. Поставки артилерійських боєприпасів, снарядів та патронів навіть для стрілецької зброї забезпечує українцям можливість нанесення високоточних ударів як на великі так і на малі відстані. Протитанкова оборона в поєднанні з тактичними машинами (HMMWV, MRAP, Bradley, Stryker) посилює контрнаступальний потенціал України.

Спостерігаємо також і еволюцію оборонної підтримки. Початковий фокус спрямований на нагальні оборонні потреби, з поступовим переходом включення більш складних систем, таких як відправка вертольотів Mi-17, видача боєприпасів для F-16 тощо. Пакети безпекової допомоги США мають вирішальне значення в розбудові стійких оборонних спроможностей, забезпеченні проведення стратегічних операцій, модернізації військового потенціалу України. Це дозволяє Україні ефективніше захищатися від зовнішніх загроз і зміцнює її позиції на полі бою. США надають Україні значну фінансову допомогу, що дозволяє покривати витрати на оборону, модернізувати інфраструктуру та забезпечувати необхідні потреби армії. Так 12 пакет допомоги, окрім озброєння вартістю в 650 млн дол. США, включав фінансову допомогу в розмірі 350 млн американських доларів [2]. Та й по суті кожен пакет фінансової допомоги був унікальним і надважливим для захисту українських територій. Сумарна вартість безпекової допомоги оцінюється в 39,3 млрд грн, а щорічна сума надходжень впродовж воєнного наступу росії на українські території відображена в таблиці 3.

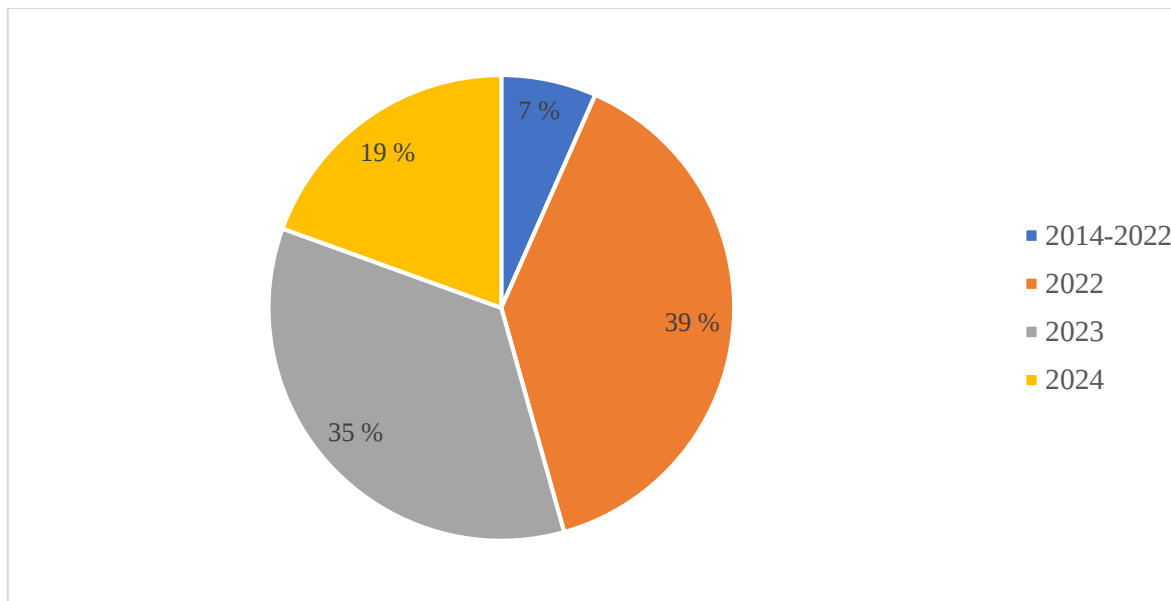
Таблиця 3

Обсяги безпекової допомоги США в межах PDA (2014–2024 роки)

Роки	Сума (млн дол.)	Загальна вартість допомоги впродовж 2014–2024 років (млн дол.)
2014–2022	2600	39300
2022	15340	
2023	13710	
2024	7650	

Джерело: [2; 4–11]

Узагальнюючи обсяги безпекової допомоги США в межах PDA, можна зробити висновок, що найбільшу фінансову підтримку Україна отримала в 2022 році, приблизно 15,34 млрд дол. США, що становило 39 % від загальної суми всіх надходжень. Трохи менше підтримки отримала Україна в 2023 році, а саме 13,71 млрд дол. – це 35 %. Рівень надходжень безпекової допомоги в 2024 році хоч і скоротився (до прикладу в 2022 році було надано 28 пакетів допомоги, в 2023 – 26 пакетів, в 2024 – 19 пакетів допомоги) і становить 7,65 млрд дол. (19 %), проте ця сума в рази вища ніж сумарна допомога впродовж 2014–2022 роках (7 % від сумарної вартості допомоги) (рис. 1). І хоча США дійсно надали колосальну підтримку Україні, проте її все одно недостатньо в боротьбі з рф.

Джерело: [3]

Рис. 1. «Безпекова допомога США в розрізі років»

Варто зауважити що PDA – це не єдиний спосіб отримання фінансової допомоги від США. Ініціатива сприяння безпеці України (Ukraine Security Assistance Initiative, USAI) була започаткована у 2015 році, після початку російської агресії проти України у 2014 році. Це програма Міністерства оборони США, що надає допомогу та підтримку збройним силам та силам безпеки України. В межах USAI надається широкий спектр допомоги, враховуючи військове обладнання, навчання, логістичну підтримку та інші форми допомоги у сфері безпеки для посилення можливостей України захищати свою територіальну цілісність та суверенітет [12].

На відміну від Presidential Drawdown Authority (PDA), кошти USAI використовуються для закупівлі нового обладнання для України, а не передачі наявного озброєння зі складів США. З моменту запуску програми обсяги допомоги постійно зростали, особливо після повномасштабного вторгнення росії в Україну в 2022 році. До 2022 року фінансування було відносно стабільним і коливалося в межах \$ 150– 275 млн на рік. Через USAI Міністерство оборони США в період з 24 лютого 2022 року по 01 січня 2025 року виділило 23 пакети допомоги. Детальну інформацію про них відображено в таблиці 4.

Дані таблиці 4 «Структура безпекових пакетів допомоги США в межах USAI» свідчать, що на відміну від PDA, допомога в рамках USAI має тенденцію до зростання видатків: 2022 рік (8 пакетів допомоги) – 7,15 млрд дол, 2023 рік (9 пакетів допомоги) в розмірі 9,75 млрд дол, 2024 рік (6 пакетів допомоги) – 14,308 млрд дол. І хоч кількість пакетів видатків у 2024 році скоротилася, проте їх розмір склав найбільшу відсоткову частку за останні три роки (45,8 %). Сумарна вартість фінансової допомоги в межах USAI становить 31,208 млрд дол. США.

Тож, аналізуючи розмір видатків, спрямованих на оборону від України і США, варто провести узагальнюючий підсумок. У період з 2022 по 2024 рік Україна виділила з державного бюджету 74,96 млрд дол. США (за курсом 1 USD = 42,1 UAH), тоді як в рамках PDA США надіслало військової допомоги (враховуючи фінансову) в розмірі 36,7 млрд дол. та ще 31,208 млрд дол. США в рамках USAI. Отже, США профінансували близько 90,6 % від усього оборонного бюджету України за 2022–2024 роки [1].

Структура безпекових пакетів допомоги США в межах USAI

№ з/п	Дата підписання	Обсяги допомоги (млн дол)	Структура допомоги
1	2	3	4
1	31.03.2022	300	Ракетні системи з лазерним наведенням; авіаційні системи Switchblade; Puma Unmanned Aerial Systems; транспортні засоби високої мобільності; малокаліберні нестандартні боєприпаси; прилади нічного бачення, тепловізійні системи та оптика; тактичні системи захищеного зв'язку; нестандартні кулемети; послуги комерційних супутникових знімків; медичне приладдя, польове обладнання та запасні частини
2	14.06.2022	650	Боєприпаси для HIMARS, NASAMS; снаряди до артилерії та мінометів; Javelin, протитанкові системи AT4; БМП; протипіхотні боєприпаси Claymore; вибухові речовини C-4; підривні боєприпаси та обладнання для підриву; медичне приладдя
3	30.06.2022	770	Зенітно-ракетні системи NASAMS; артилерійські боєприпаси; контрартилерійські радары
4	22.07.2022	95	БПЛА Phoenix Ghost
5	24.08.2022	2980	NASAMS з боєприпасами; протиартилерійські РЛС; Puma (UAS); допоміжне обладнання для систем UAS Scan Eagle; VAMPIRE; ракетні системи з лазерним наведенням; фінансування навчання, обслуговування та підтримка
6	28.09.2022	1105	HIMARS; HMMWV; тактичні машини, вантажівки, причеми; радары для БПЛА; РЛС; тактичні захищені системи зв'язку, системи спостереження, оптика; обладнання для знешкодження вибухонебезпечних предметів; бронезилети та інше польове спорядження; фінансування навчання
7	04.11.2022	400	Фінансування модернізації ракет протиповітряної оборони HAWK; оновлених танків Т-72Б; Phoenix Ghost; річкові катери; модернізація броньованих машин безпеки M1117; тактичні захищені системи зв'язку та системи спостереження; фінансування навчання, обслуговування та підтримки
8	21.12.2022	850	Артилерійські снаряди калібру, ракети ГРАД, танкові боєприпаси; SATCOM термінали та послуги; фінансування навчання
9	25.01.2023	400	Танки Abrams; тактичні машини; допоміжні транспортні засоби та обладнання; фінансування навчання, обслуговування та підтримки
10	03.02.2023	1750	Вогневі установки ППО HAWK; зенітні гармати та боєприпаси; обладнання для інтеграції західних пускових установок, ракет і радарів із системами протиповітряної оборони України; обладнання для підтримки наявних можливостей ППО України; генератори ППО; протидії безпілотним літальним системам; РЛС повітряного спостереження; протимінометні РЛС; Puma; високоточні ракети; обладнання безпечного зв'язку; медичне приладдя
11	24.02.2023	2000	Боєприпаси для HIMARS; артилерійські снаряди; боєприпаси для реактивних систем з лазерним наведенням; CyberLux K8 UAS; Switchblade 600 UAS; Альтіус-600 УАС; Стрибок 20 УАС; засоби виявлення БПЛА та радіоелектронної боротьби; обладнання для розмінування; обладнання підтримки безпечного зв'язку
12	04.04.2023	100	Боєприпаси для NASAMS; вантажівки; реактивні системи з лазерним наведенням; РЛС повітряного спостереження; зенітні та артилерійські боєприпаси, ракети ГРАД; ракетні установки та боєприпаси; мінометні системи та снаряди; танкові боєприпаси; Javelin; протиброньові ракети; високоточні авіаційні боєприпаси; стрілецька зброя, тактичні автомобілі; цистерни для важкого палива та причеми; броньовані мостові системи; машини матеріально-технічного забезпечення; обладнання безпечного зв'язку; SATCOM термінали та послуги
13	09.05.2023	1200	Додаткові системи ППО та боєприпаси; обладнання для інтеграції західних пускових установок, ракет і радарів із системами протиповітряної оборони України; боєприпаси для боротьби з безпілотними літальними системами; артилерійські снаряди; послуги комерційних супутникових зображень; підтримка діяльності з навчання, технічного обслуговування та підтримки

Закінчення табл. 4

1	2	3	4
14	09.06.2023	2100	Додаткові боеприпаси для ЗПК Patriot; ЗПК і ракети HAWK; артилерійські снаряди; безпілотні авіаційні системи Puma; боеприпаси ракетної системи з лазерним наведенням; підтримка діяльності з навчання, технічного обслуговування та підтримки
15	19.07.2023	1300	NASAMS і боеприпаси; артилерійські снаряди; ракети TOW; Phoenix Ghost і Switchblade Unmanned Aerial System (UAS); високоточні авіаційні боеприпаси; засоби виявлення БПЛА та радіоелектронної боротьби; бензовози; тактичні автомобілі; обладнання для безпеки портів і гаваней; тактичні захищені системи зв'язку
16	07.09.2023	600	Обладнання для підтримки та інтеграції систем протиповітряної оборони України; боеприпаси для HIMARS; артилерійські снаряди; засоби радіоелектронної боротьби та протидії радіоелектронній боротьбі; підривні боеприпаси для прибирання перешкод; обладнання для розмінування; підтримка та обладнання для навчання, технічного обслуговування та діяльності з підтримки
17	03.11.2023	300	Додаткові боеприпаси з лазерним наведенням для протидії безпілотним літальним системам
18	24.04.2024	6000	Ракети ППО RIM-7 і AIM-9M; зенітні ракети Stinger; стрілецька зброя та додаткові боеприпаси до стрілецької зброї для протидії безпілотним літальним системам; боеприпаси для HIMARS; артилерійські снаряди; мінометні снаряди; Bradley; MRAP; HMMWV; транспортні засоби матеріально-технічного забезпечення; тактичні автомобілі для буксирування та транспортування техніки; ракети TOW; Javelin і AT-4; високоточні авіаційні боеприпаси; аеродромно-допоміжне обладнання; протиброньові міни; протипіхотні боеприпаси Claymore; підривні боеприпаси для прибирання перешкод; прилади нічного бачення; запасні частини, польове обладнання, навчальні боеприпаси, технічне обслуговування та інше допоміжне обладнання
19	03.07.2024	2200	Ракети ППО RIM-7 і AIM-9M; Stinger; стрілецька зброя; боеприпаси для HIMARS; артилерійські снаряди; Bradley; MRAP; HMMWV; ракети TOW; Javelin і AT-4; протиброньові міни; протипіхотні боеприпаси Claymore; підривні боеприпаси для прибирання перешкод; прилади нічного бачення; запасні частини, польове обладнання, навчальні боеприпаси, технічне обслуговування
20	29.07.2024	1500	Боеприпаси для NASAMS; боеприпаси ППО малої та середньої дальності; ракети ППО RIM-7; обладнання радіоелектронної боротьби; боеприпаси для HIMARS; артилерійські снаряди; ракети трубного пуску з оптичним відстеженням і дрововим наведенням (TOW; Javelin і AT-4; стрілецька зброя; вибухові речовини та обладнання та боеприпаси для підриву; захищені системи зв'язку; послуги комерційних супутникових зображень; запасні частини, технічне обслуговування та підтримка)
21	26.09.2024	2400	Боеприпаси та забезпечення українських систем ППО; боеприпаси «повітря – земля»; безпілотні літальні системи та компоненти для забезпечення українського виробництва БПЛА; обладнання для боротьби з БПЛА; безпілотні надводні судна; обладнання безпечного зв'язку; обладнання та матеріальні засоби для підтримки українського виробництва боеприпасів; запасні частини, технічне обслуговування та підтримка, а також інше допоміжне обладнання
22	07.12.2024	988	Боеприпаси для HIMARS; безпілотні авіаційні системи; обладнання, комплектуючі та запасні частини для обслуговування, ремонту та капітального ремонту артилерійських систем, танків і бронетехніки
23	30.12.2024	1220	Боеприпаси для NASAMS, с-UAS, HAWK; Stinger; артилерійські боеприпаси; ракети HARMs; БПЛА; Javelin і AT-4; ракети TOW; стрілецька зброя, боеприпаси та гранати; захищене обладнання зв'язку; послуги комерційних супутникових знімків; медичне обладнання; одяг та індивідуальне спорядження; запчастини, технічне обслуговування та підтримка, допоміжне обладнання, послуги, навчання та транспортування

Джерело: [3]

Оборонні видатки – це значна частина бюджету. Допомога США дозволяє перерозподілити внутрішні ресурси на інші важливі сфери, такі як соціальний захист та відновлення інфраструктури. Допомога США

дозволяє компенсувати майже половину витрат на оборону, що є критично важливим в умовах високих дефіцитів бюджету. Враховуючи значне збільшення оборонних витрат України, безпекові пакети допомагають знизити економічний тиск на державний бюджет і забезпечують фінансування військових потреб. Така допомога надає необхідні ресурси і для підтримки економічної діяльності, оскільки деякі з них можуть бути інвестовані в розвиток інфраструктури, логістику та інші галузі, що мають побічний економічний ефект. І найважливіше, в умовах війни, коли більшість фінансових ресурсів спрямовані на забезпечення безпеки, зовнішня допомога допомагає зберегти економічну стабільність країни, не дозволяючи їй опинитися в повній економічній ізоляції. А також завдяки отриманій від США допомозі Україна змогла значно посилити свої збройні сили та спроможність протистояти російській агресії. Зокрема:

- поставки летальної зброї, враховуючи протитанкові ракетні комплекси Javelin, суттєво підвищили вогневу міць українських військ та їхню здатність знешкоджувати броньовану техніку противника;
- нелетальна військова техніка, засоби зв'язку та медичне обладнання покращили мобільність, логістику та надання медичної допомоги на полі бою;
- навчання українських військовослужбовців підвищило рівень їхньої підготовки та бойових навичок;
- розвідувальна інформація та допомога у кібербезпеці посилити здатність України виявляти та протидіяти гібридним загрозам;
- фінансова допомога дозволила провести модернізацію та реформування оборонного сектору України відповідно до стандартів НАТО.

Таким чином, безпекові пакети США мають двосторонній ефект: зміцнюють обороноздатність України та підтримують її економічну стабільність, що є критично важливим для збереження суверенітету і подолання економічних труднощів, пов'язаних з війною.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підводячи підсумок, варто сказати, що безпекові пакети США відіграють ключову роль у зміцненні обороноздатності України. Вони надають країні сучасні військові технології, озброєння, фінансову підтримку та забезпечують професійне навчання українських військових. Це дозволяє Україні ефективніше захищатися від зовнішніх загроз і зміцнює її позиції на полі бою. Стратегічні пріоритети США щодо України спрямовані на всебічну підтримку держави у кількох ключових напрямках: посилення оборонного потенціалу, стимулювання економічного розвитку та модернізація оборонної промисловості, протидія російській агресії; трансформація оборонного сектору з урахуванням стандартів та принципів НАТО; реалізація Стратегії національної безпеки та прагнень українського народу до повноцінної інтеграції в ЄС та НАТО.

Список використаної літератури:

1. Гроші для сильних: як змінювався оборонний бюджет України від початку війни / РБК-Україна. – 2024 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.rbc.ua/rus/news/groshi-silnih-k-zminyuvavsya-oboronniiy-byudzheth-1732120941.html>.
2. Ukraine Events Timeline / U.S. Department of Defense. – 2024 [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.defense.gov/Spotlights/Support-for-Ukraine/Timeline/>.
3. Ukraine Security Assistance Initiative (USAI) Announcements / Budget Execution. – 2024 [Electronic resource]. – Access mode : https://comptroller.defense.gov/Budget-Execution/USAI_Announcements/.
4. Три шляхи та одна перешкода: як США можуть надати військову допомогу ЗСУ навіть без бюджету / Європейська правда. – 2024 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2024/04/15/7183770/>.
5. США оголосили про пакет допомоги Україні на \$ 425 млн / Про Букви. – 2024 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bukvy.org/sshha-ogolosyly-pro-paket-dopomogy-ukrayini-na-425-mln/>.
6. Склад 67-го пакету допомоги США в рамках PDA на \$ 425 млн / Ukrainian Military Pages. – 2024 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ukrmilitary.com/2024/10/67-pda-425.html>.
7. США оголосили 68-й пакет допомоги у рамках PDA / Ukrainian Military Pages. – 2024 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ukrmilitary.com/2024/10/68-pda-400.html>.
8. США оголосили про новий пакет допомоги Україні: що в ньому? / УНІАН. – 2024 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.unian.ua/weapons/sshha-ogolosili-pro-noviy-paket-dopomogy-ukrayini-shcho-v-nomu-12826623.html>.
9. США оголосили новий пакет допомоги Україні – більше снарядів для ППО, HIMARS та артилерії / Голос Америки. – 2023 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.holosameryky.com/a/novae-paket-dopomogy-ukraini/7386972.html>.
10. Боеприпаси для NASAMS і HIMARS, ракети Stinger – міноборони США повідомило, яка зброя увійшла в новий пакет допомоги / Голос Америки. – 2024 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.holosameryky.com/a/minoborony-ameryky-povidomylo-jaka-zbroja-uvijshla-v-paket-dopomphy/7824813.html>.
11. В Пентагоні оголосили вміст нового пакету військової допомоги Україні: повний перелік / ПОЛІТАРЕНА. – 2023 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://politarena.online/v-pentahoni-oholosyly-vmist-novoho-paketu-viyskovoi-dopomohy-ukraini-povnyy-perelik-16933/>.
12. Івасечко О. Військова допомога США Україні у протидії збройній агресії росії у 2014–2023 рр. / О.Івасечко, П.Лопушанський // Вісник Львівського університету. – 2023. – Вип. 49. DOI: 10.30970/PPS.2023.49.32.

References:

1. RBK-Ukraina (2024), «Hroshi dlia sylnykh: yak zminiuvavsia oboronnyi biudzheth Ukrainy vid pochatku viiny», [Online], available at: <https://www.rbc.ua/rus/news/groshi-silnih-k-zminiuvavsya-oboronniy-byudzheth-1732120941.html>
2. U.S. Department of Defense (2024), «Ukraine Events Timeline», [Online], available at: <https://www.defense.gov/Spotlights/Support-for-Ukraine/Timeline/>
3. «Ukraine Security Assistance Initiative (USAI) Announcements» (2024), *Budget Execution*, [Online], available at: https://comptroller.defense.gov/Budget-Execution/USAI_Announcements/
4. «Try shliakhy ta odna pereshkoda: yak SShA mozhut nadaty viiskovu dopomohu ZSU navit bez biudzhetu» (2024), *Yevropeiska pravda*, [Online], available at: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2024/04/15/7183770/>
5. «SShA oholosyly pro paket dopomohy Ukraini na \$ 425 mln» (2024), *Pro Bukvy*, [Online], available at: <https://bukvy.org/ssha-ogolosyly-pro-paket-dopomogy-ukrayini-na-425-mln/>
6. «Sklad 67-ho paketu dopomohy SShA v ramkakh PDA na \$ 425 mln» (2024), *Ukrainian Military Pages*, [Online], available at: <https://www.ukrmilitary.com/2024/10/67-pda-425.html>
7. «SShA oholosyly 68-y paket dopomohy u ramkakh PDA» (2024), *Ukrainian Military Pages*, [Online], available at: <https://www.ukrmilitary.com/2024/10/68-pda-400.html>
8. «SShA oholosyly pro novyi paket dopomohy Ukraini: shcho v nomu?» (2024), *UNIAN*, [Online], available at: <https://www.unian.ua/weapons/ssha-ogolosili-pro-noviy-paket-dopomogi-ukrajini-shcho-v-nomu-12826623.html>
9. «SShA oholosyly novyi paket dopomohy Ukraini – bilshe snariadiv dlia PPO, HIMARS ta artylerii» (2023), *Holos Ameryky*, [Online], available at: <https://www.holosameryky.com/a/novae-paket-dopomogy-ukraini/7386972.html>
10. «Boieprypasy dlia NASAMS i HIMARS, rakety Stinger – minoborony SShA povidomylo, yaka zbroia uviishla v novyi paket dopomohy» (2024), *Holos Ameryky*, [Online], available at: <https://www.holosameryky.com/a/minoborony-ameryky-povidomylo-jaka-zbroja-uvijshla-v-paket-dopomohy/7824813.html>
11. «V Pentahoni oholosyly vmist novoho paketu viiskovoi dopomohy Ukraini: povnyi pereklik» (2023), *POLITARENA*, [Online], available at: <https://politarena.online/v-pentahoni-oholosyly-vmist-novoho-paketu-viyskovoi-dopomohy-ukraini-povnyy-perelik-16933/>
12. Ivashechko, O. and Lopushanskyi, P. (2023), «Viiskova dopomoha SShA Ukraini u protydiv zbroinii ahresii rosii u 2014–2023 rr.», *Visnyk Lvivskoho universytetu*, Issue 49, doi: 10.30970/PPS.2023.49.32.

Мороз Юлія Юзефівна – доктор економічних наук, професор Державного університету «Житомирська політехніка».

<https://orcid.org/0000-0002-9507-711X>.

Наукові інтереси:

- управління економічною безпекою на різних рівнях;
- міжнародна економічна інтеграція.

Гавриш Анастасія Анатоліївна – аспірант, асистент кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка».

<https://orcid.org/0000-0002-1913-133X>.

Наукові інтереси:

- міжнародне економічне середовище;
- управління фінансовою безпекою.

Moroz Yu.Yu., Havrysh A.A.

The economic dimension of US military assistance: security packages and their impact on Ukraine's defense capability and financial sustainability

The article examines the economic dimension of US military assistance aimed at supporting Ukraine's defense capabilities and stabilizing its financial system in the context of ongoing military aggression. Particular attention is paid to the analysis of the US security packages as an instrument of not only military but also economic support, including the supply of weapons, technical support for the Armed Forces of Ukraine and financial support for the defense budget. The study analyzes the structure of these packages, their role in strengthening Ukraine's defense capabilities, and the economic consequences of receiving them. Security packages not only enhance the defense potential of the state, but also demonstrate the West's support for Ukraine's territorial integrity and sovereignty. This article analyzes the structure of these packages and identifies their role in strengthening Ukraine's defense capabilities, their impact on Ukraine's military capabilities, and long-term strategic implications for regional security. During 2014–2024, US military support increased significantly, covering a wide range of weapons, training, and logistics, which significantly strengthened Ukraine's defense capabilities. An analysis of the data on security packages under the PDA and USAI programs shows their critical importance in strengthening the country's defense capabilities. Taken together, these programs included the supply of modern weapons, such as HIMARS, Patriot, and Javelin systems, as well as the provision of critical materials and financial support. USAI focused on long-term support, including the purchase of new weapons, funding for the modernization of military infrastructure, and personnel training. In 2024, a record amount of assistance was provided under this program. The long-term effects of this support include strengthening international security, developing the defense industry, and stabilizing the Ukrainian economy.

Keywords: military assistance; economic influence; security packages; defense capability; budget expenditures; financial support; PDA; USAI.

Стаття надійшла до редакції 09.01.2025.